

Identiteit

Don is 40 en staat stil bij zijn leven. Om hem heen is 'iedereen' gesetteld. Hij heeft van alles en nog wat gedaan en in zijn ogen niks bereikt. Hij is hoogopgeleid, intellectueel, maar het leven is saai. Hij begrijpt niet waarom het zo is gegaan. Het eerste wat hij wil veranderen is "communiceren".

Gezin

De moeder van Don is predikante, zijn vader docent economie. Beiden komen uit godsdienstige families. Don wordt in een ander land geboren, als zijn moeder al 40 jaar is. Zijn vader is strak gekaderd in regels en principiële opvattingen. Zijn moeder is voor hem ongrijpbaarder, hij plaatst haar in verschillende periodes. Nu heeft hij een goed contact met haar. Bij het bepalen van de posities in het gezin zet hij zichzelf tussen de ouders in.

Omslag

Als Don 6 jaar oud is, verhuizen zijn ouders terug naar Nederland. Waarom dat was, weet hij niet. Moeder wordt na de geboorte van het zusje opgenomen in een instelling met een depressie. De grootmoeder komt in huis, waardoor vader opeens iemand anders lijkt te worden. Don begrijpt er niets van: "Er werd mij niets verteld, niets uitgelegd." Op school wordt hij gepest. De vriendelijke omgang in het buitenland wordt niet op prijs gesteld. Hij begrijpt het niet. Er wordt niet gezien dat hij steun nodig heeft. Hij neemt een besluit: "Ik ga mijn eigen weg."

Identiteit

De fundamenten van de ontwikkeling liggen in de opvoeding. In de schooltijd leert het kind keuzes maken: omgang met anderen, relaties, conflicten, eigen pleziertjes, vrije tijdsbestedingen ontdekken. Leren leven of overleven? Bij Don zijn de basisfundamenten stevig. Zijn ouders waren veilig, vol vertrouwen. Hij krijgt de kans om zijn autonomie (wilskracht) te ontwikkelen. Door de verhuizing en vertrek van moeder is er niets meer zeker; de school niet; vriendjes niet; vader is anders.

Don moet overleven. Het spoor dat hij kiest is de intellectuele kant. Hij kan gemakkelijk leren, goed argumenteren, maar kan zich gevoelsmatig niet meer binden.

Communicatie

Het is reuze gemakkelijk om een gesprek met hem te hebben. Hij weet veel, kan goed uitleggen wat zijn werk is (ook al vind hij het saai), hij heeft zijn levensloop op een rijtje, maar In zijn taalgebruik zit vooral 'je ... je'; het schept afstand. "Wie is je? Jij of ik?" Het kost hem zichtbaar moeite om zijn verhalen met 'Ik' te beginnen, de weloverwogen redeneringen werken niet meer. Hij mag proberen om te vertellen vanuit zijn eigen gevoel. Zijn boosheid is afgestopt, hij mocht de pestkoppen niet slaan. Zijn grootste angst is dat zijn grenzen overschreden worden. Zijn verdriet richt zich op het verleden: "Waarom heb ik geen andere keuzes gemaakt?" Hij is blij als hij begrepen wordt, maar niet van plan om zichzelf te laten zien. Hij stelt nauwelijks een vraag aan mij, integendeel, hij kijkt verrast als ik iets van mezelf vertel.

Kans

Hij is op een leeftijd waarin de vraag over zijn plaats in het leven een belangrijke rol speelt. We brengen zijn vader en moeder in kaart. Van beiden maakt hij een tekening. Eerst aarzelend met potlood en foto's. Ik daag hem uit om werkelijk te tekenen: "Laat je hand je leiden, kleur, dan vertoont zich wat gezien wil worden. Woorden mogen niet, niet beredeneren, tekenen is altijd verbonden met je eigen identiteit." De tekeningen samengevoegd wordt een nieuw schilderij; hij is kind van zijn ouders. In de boom is het beeld van zijn vader, worstelend met 'iets', reikend naar het goddelijke? Het bloemenperk is van zijn moeder, verbonden met het aardse, de natuur. De kleine boompjes lijken op karakters, "crises is kans" in het chinees. De tuin is niet begrensd. Zijn saaie werk zit er op, hij kiest een baan in het buitenland, de horizon wenkt. Deze crises heeft een kans in zich. Don is meer dan alleen kind van zijn ouders: hij kan zijn eigen identiteit scheppen, te beginnen bij: "Ik".

Gea Evenhuis
www.
agogischtherapeut.nl